

Leányvári Újság

Leinwarer Zeitung

AZ ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

V/1. szám
2011. január

Borongós napok tűnjetek tova,
Okkal szomorú ne legyél soha.
Lépteid kísérje töretlen szerencse,
Derűs percek rajzoljanak mosolyt a szemedre.
Oszoljanak el az óévnék sötét árnyai,
Gúzsából szabaduljanak a képzelet szárnyai.

Új évet hozzon a nesztelen iramló idő,
Jöjjön már a rég várt, csodálatos jövő!

Évek ha múltok, ha elszálltok napok,
Vidámságot, örömet számolatlan adjatok.
Elfusson most az óévnék malaca,
Többé ne legyen senkinek panasz!a!

Kerüljön betegség, bánat messzire,
Írmajuk is vesszen mind a semmibe.
Vágyaid sorra valóra váljanak,
Álnok szavak többé ne bántsanak.
Növekedjen az igaz barátok tábora,
Okosan élj, ne legyél ostoba.
Kívánom neked, legyen 365 szép ünneped!
/Ismeretlen/

Boldogságban, egészségben és sikerekben gazdag Új Évet kívánunk!

A szerkesztőség

„Háztűznézőben” Szikora Gyula alpolgármester úrnál

A Leányvári Újság új szerkesztőségének első megbeszélésén, 2010. október 24-én megvitatta a lap szerkesztési elveit, tartalmi kereteit. Elhatároztuk, hogy a szélesebb nyilvánosságot, a sokszínűséget, a civil kezdeményezéseket, az építő kritikát minden vonatkozásban támogatjuk, bátorítjuk. Ne legyenek elhallgatott közügyeink, intézményeink munkájáról, felelősségéről szeretnénk több tudósítást készíteni, támogatjuk az önkormányzat testületi üléseinek nagyobb nyilvánosságot biztosító képi közvetítések megszervezését.

A helyi választási kampány időszakában főleg gazdasági, gazdálkodási kérdésekben voltak jelentősen eltérő vélemények, kritikák, amelyek valóságtartalmára kíváncsiak a falu lakói.

Néha olyan érzésünk támad, hogy egyfajta *demokrácia deficittel* bajlódunk.

Az előző képviselő-testület ülései többnyire kötött napirendekkel, rendkívüli fórumok voltak, majd az új képviselő-testület a lényeges kérdéseket csak hosszas előkészületek után tűzte napirendjére. Az új képviselő-testület első kitűzött érdemi ülésének időpontváltozása, halasztása már némi időzavarra utalt. Az

előterjesztéseket – annak rendje szerint – a szakmai bizottságok véleményezték, minősítették. Az ülésről készült és újságunkban megjelent közleményszerű információ arról szólt, hogy az első két napirend nem került elfogadásra. A falu lakói bizonyára kíván-

csiak ennek okaira. A szerkesztőség a maga szükséges eszközeivel segíteni kívánja az eltérő vélemények tisztulását, tisztázását és a hatékony testületi munkát.

E célt kívánja elősegíteni megválasztott képviselőink tervezett részletesebb bemutatása, melynek keretében elsőként a korelnök Szikora Gyulával (60 éves), az alakuló testületi ülésen alpolgármesternek megválasztott tisztségviselővel beszélgettem a falu eredményeiről, gondjairól, terveiről.

A nyílt és oldott beszélgetésen a család fő számára is alapvetően fontos ötgyermekes család örömeiről, napi életéről tájékozódhattam. Az alpolgármester úr születésük sorrendjében szeretettel beszél gyermekeiről, Bencéről, Kristófról, Mártonról, Ágostonról és a dédelgetett legkisebbéről, Nórikáról. A 18 éves Bence, a budapesti ELTE hallgatója és immun-biológusnak készül, a három fiútestvére pedig az esztergomi fe-

rencses gimnáziumban tanul. Nórika a helyi általános iskolánk első osztályos tanulója.

A feleség és édesanya a család sokrétű tennivalója mellett, falunk gyermekeinek egészségöreként végzi fontos munkáját. Ő Rita, falunk védőnője.

A családfő, alpolgármester úr a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jogi Karának műszaki osztályvezetője.

A díszesen hímzett asztalterítón a gyertyás koszorú a szépséges adventi időszak hangulatát idézi. Szó esik a család sajátos karácsonyünnepléseiről. A falon egy bibliai

idézet hívja fel figyelmünket földi életünk egyik legüdvösebb cselekedetére. A fatáblára égetett díszes, szép mondat arra int bennünket, hogy „*Minden dolgotok szeretetben történjen.*” (I. Kor, 16-14;)

E kedves benyomások után már szinte észrevétlenül is az alpolgármester úr választási kulcsmondatainál vagyunk. *Szeretném, hogy Leányvár is egy nagy családként éljen. Ne legyen köztünk senki, aki testileg vagy lelkiileg éhezik* – fogalmazta képviselő-jelölti választási programjában.

A Szikora család 12 éve él Leányváron. A család és a feleség napi leányvári munkája révén is sok helyi öröm és gond ismerője. A Nógrád-megyei *szentcsalád járás* mintájára néhány leányvári családdal rendszerek a találkozásaik, amelyek bensőséges baráti együttlétek, ahol lelki és gyakorlati dolgokról beszélgetnek.

Az első kíváncsi kérdésemre, hogy miért vállalta a képviselői jelöltetést, rövid és világos választ kapok. *A választási kampány időszakában megkeresett Tóth János polgármester úr és kérte, hogy ismereteimmel, tapasztalataimmal segítsen a képviselő-testület munkáját. Vállaljak képviselő-jelöltséget.*

A családdal való egyeztetés után a válasz nem sokat váratott magára. *Tapasztalataimmal segíteni szeretnék a gondok megoldásában* – fogalmazza.

Egy-egy téma felvetésénél sorolja a részleteket, a témával kapcsolatos ismereteit, terveit és véleményét.

Művelődési otthonunk pályázati támogatásból történő felújítása ügyében sorolja: *Tárgyaltam a pályázat készítőjével, aki tájékoztatót, hogy ügyünk a regionális központban – Veszprémben – van. Nem az Önkormányzat mulasztásából került visszavonásra a pályázat. Egy 2 millió forintos eszközfejlesztés forrásainak fedezetlensége miatt fogják újra értékelni a 36 millió forintos*

rekonstrukciós tendert. Abban közös a véleményünk, hogy egy kicsit előre szaladtunk a siker ünneplésében, de az első eredményes községi pályázatnak szóló öröm oldja a keserű pirulát.

Örömmel beszél az óvodabővítésről és a gyors, szép és sok támogatással megvalósult kivitelezéséről. A bővítéshez felvett 7 millió forintos banki hitel visszafizethetőségében is optimista. Óvodánk és iskolánk jó működését és fejlesztését alapvetőnek tartja. Ez a jövő biztosítója.

A nemzetiségi jellegnek és gyermekeink óvodáskortól történő folyamatos német nyelvoktatásának fontosságáról beszél. A testvér-települési kapcsolatok szerepéről szól. Elmondja, hogy Dorog első testvér-települési kapcsolata Wendlingennel az ő bábáskodásával született meg. Az elkötelezettsége e tekintetben is reménykeltő, mert községünkben e kezdeményezéseket újra kell értékelni. Mindketten örömmel konstatáljuk a csúzi testvér-települési kapcsolat tényét.

A kiválóan teljesítő sportolóink, (judo, asztalitenisz) táncosaink, zenészeink és dal-
körünk továbbra is kiemelt figyelmet követel településünk vezetőitől. Az állami költségvetési szűkmarkúságra a jobb költségmegosztást és a takarékos alternatívák újrágondolását javasolja.

Az alpolgármester úr gyermekei a sport és a nemzetiségi táncsoport községi jelei közé tartoznak. Az ő sikereik szinte predesztinálják e kérdésekben vállalt álláspontját.

Tájékozódtem a helyi német kisebbségi önkormányzatnál. A Leányvári Újság szerkesztőségi megbeszélésén vettem részt, 3 órás megbeszélést folytattam Hanzelik Gábor polgármester jelölttel, Csobán Ferenc képviselő társammal bejártuk a Kálvária-dombi lakóparkot. A polgármester úrral bemutatkozó látogatáson voltunk a megyei közgyűlés elnökénél, Popovics György úr-

nál – sorolja a helyzetfelmérést szolgáló eddigi ismerkedő találkozóirol.

A beszélgetésünk elején megállapodtunk, hogy minden vitás helyi közéleti kérdésre is kitérünk, és nem söpörjük a szőnyeg alá a gondokat. A legújabb eseményekről érdeklődöm.

Az önkormányzati választások eredményeinek ismeretében Kovácsics István személyével kapcsolatban felvetődött a foglalkozásával összeférhetetlen képviselői státusz törvényességének kérdése. Kovácsics úr a 12 képviselő-jelölt közül a 3. legtöbb szavazatot kapta (9,86%), és az APEH egyik főosztály-vezetőjeként már eddig is sok hasznos tanáccsal segítette a helyi önkormányzat munkáját. A választások utáni első testületi ülésen ő is letette a képviselői esküt, és az önkormányzat pénzügyi bizottsági elnökének is megválasztották.

Az alpolgármester úr megfontolt, amikor a törvényességet tartja mérvadónak. Szikora alpolgármester úr az egyetértés és a békés megoldások híve. Ezt többször is megfogalmazza.

Az összeférhetetlenség kérdésének éppen az az oka, hogy a törvényességet másként értelmezi a törvényességért is felelős helyi jegyző és a polgármester úr, és másként látja azt Kovácsics István munkahelyének jogi képviselője. A Megyei Közigazgatási Hivatal felemás álláspontja kevésbé értékelhető ez ügyben. Ebben a dodonai helyzetben azért mégis csak a választópolgárok akaratának lenne a mérvadó, és a parttalan viták helyett a fontosabb érdemi kérdésekről kellene többet vitatkozni - hangsúlyozza a riport készítője.

A képviselő-testület december 7-i ülésén az önkormányzat 2009. évi pénzügyi helyzetét is napirendjére tűzte. A pénzügyi zárást a testület nem fogadta el.

Az éves mérleg számszaki vonatkozásaitól eltekintve, felvetődik a kompetencia kér-

dése is. Milyen felelősséggel döntenek a megválasztott új képviselők az előző testület gazdasági döntéseit összegző éves költségvetési zárlatról? Az ilyen jellegű határozatok csak könyvvizsgálói záradékkal teljesek. A könyvvizsgáló nem csak a számszaki összefüggések valóságtartalmáért és szakszerűségéért felel, hanem a zárások határidős teljesítése is feladatai közé lenne sorolható. Kinek vagy kiknek mulasztásai miatt kerül egy frissen választott testület ilyen képtelen helyzetbe?

Az alpolgármester úr tájékozódása szerint:

1./ Addig nem lehetett lezárni az évet, amíg a Kálvária-dombi vagyonkataszteri dolgok nem tisztázódtak. Ezért nem auditálta a könyvvizsgáló.

2./ A tulajdonszerzési dolgok tisztázása után most már ez megtörténhet.

3./ A késések miatt felelős az Önkormányzat is, de a pénzszűke miatt jelenleg is három emberrel kevesebben dolgoznak.

A jó szándékú, pontokra tagolt érvelés újabb kérdéseket vet fel. A képviselő-testületi ülés annál sokkal fontosabb fórum, mintsem, hogy auditálhatatlan mérlegzárlat felett vitatkozzon, a létszámhiányban pedig kódolva van, hogy a jövőt illetően sem remélhető a naprakész munka – jegyzi meg a tudósító.

Sokan és kíváncsian várjuk azokat a képviselői ígéreteket, melyek szerint a falu TV közvetíteni fogja az üléseket. A következőket felelte:

1/ A közvetítéseknek elvileg semmilyen akadálya nincs. Ez csak pénzkérdés.

2/ A hasznosságával kapcsolatban az a probléma, hogy az üléseken csak a végeredményt fogják látni. Képviselő-társaimmal a felkészülés ideje alatt esetenként 50-60 oldalt kell áttanulmányoznunk, hogy felelősséggel tudjunk dönteni. Az előzmények ismerete nélkül nehezen lesz értelmezhető a

szavazás.

A Kálvária-dombi építési telkek kialakítása és értékesítése, a banki tőke- és kamattörlesztések is nyitottabb párbeszédet követelnek, hiszen nagyságrendjük révén az egész falu teljes gazdálkodását érintő döntésekről van szó. Az ingatlanpiac közismert lemerevedése és a teljes építőipari recesszió időszakában van elégséges biztonságunk? E makrogazdasági helyzetért nem az önkormányzat a felelős, de következményeit viselnie kell.

Valóban, ennek a beruházásnak a biztonsága nagyon fontos kérdés.

1./ Ha a falu létszáma 2000-es létszám fölé emelkedne, más állami besorolásba kerülne. Kb. 40 millióval kapnánk többet évente.

2./ Az eddig kialakított telkek egy része már értékesítésre került. A rosszabb fekvésű telkeket nehezebb eladni. A hiteltörlesztések biztonsága érdekében 2009-ben testületi döntés alapján alakítottak ki újabb telkeket. Itt lenne szükség minden lakó segítségére, hogy ismerőseik között ajánlják a lehetőséget.

A nyitottság felé történő jelentős törekvés-ként, bizonyára széles lakossági támogatást kap az alpolgármester úrnak a rendszeres képviselői fogadó-órákra vonatkozó kezdeményezése.

A buszmegállóink tisztaságának, rendjének folyamatos biztosítása is közérdek, mint ahogy közmunkásaink feladatainak irányítása és számonkérése is átszervezésre szorul – sorolja az egyéb kérdéseket is érintő elképzeléseit az alpolgármester úr.

A hosszúra nyúlt beszélgetésünk a Leányvári Újság helyzetére is kitér. A szerkesztőség szeretné az újságot színvonalasabbá és mindenki számára ingyenesen elérhetővé tenni. Az interneten történő tájékozódás ez esetben nem egyenértékű a kézbe vett újság olvasásával. Az újságot szívesen lapozók

nagyobb részének nincs internetes ismerete vagy eszköze. Szűk olvasói hányadot jelent azok száma, akik az interneten akarják vagy tudják olvasni falunk közéleti híreit.

Alpolgármesterünk szerint, az évi jelképes 500 forintos hozzájárulás segítség a kiadáshoz és a valós igényeket tükrözi.

Nem értünk egyet e kérdésben. Az újság költségeiként csak a nyomtatási és papírköltségek jelentenek kiadást, mert még a tördelő szerkesztés, a formátum elkészítésének munkaigényes feladatát is évek óta ingyenesen végzik.

A Somlyó című pilisjászfalui újság havi ötszáz példányban ingyenesen kerül terjesztésre. A szerkesztőség tagja arról informált, hogy havi 35 ezer Ft a korszerű nyomda-technikával készülő lap költsége.

Alpolgármesterünk ígéretét kaptam ahhoz, hogy a lap felelős kiadójánál körbejárja a kérdést. A szomszédos településen is szóba került az internetes lehetőség, de a képviselő-testület a nyomtatásban megjelenő információ mellett döntött.

Mikor az órára pillantunk, konstatáljuk, hogy már bő 3 órája beszélgetünk és jócskán beleszaladtunk az ebédidőbe. A búcsúzás rövid mondatait a kölcsönös karácsonyi jókívánságokkal zárjuk.

Az alpolgármester úr nem könnyű időszakban vállalkozott tisztségére, de beszélgetésünk reménykeltő a tekintetben, hogy céljai elérésében alapos és következetes munkájával mindannyiunk érdekében sikeres lehet törekvése, igyekezete.

A szerkesztőség nevében kívánunk neki jó egészséget és eredményes munkát!

Leányvár, 2010. december 21-én

Dr. Szakmár János

Önkormányzati helyzetjelentés képviselői szemmel

„...ideje van a szólásnak...”

Bizonyára sokan állnak értetlenül egy-egy újságban megjelenő cikk olvasása után, vagy egy-egy kósza hír hallatán, és teszik fel maguknak a kérdést: mi lehet ebből az igazság? Még azok is nehezen igazodnak el, akik viszonylag sok forrásból és sokat érdeklődnek a falu közéletéről. Decemberben, miután megkezdődött az érdemi képviselői munka, végre mi is – a Pénzügyi Bizottság tagjai és képviselők is – első kézből szerezhettünk információt a falu helyzetéről. Mivel igen kevés hiteles információ jut el az átlagos leányvárihoz, épp ezért érezzük úgy, hogy kötelességünk megszólalni: „...ideje van a szólásnak...”.

Zárszámadás. Mit takar e bűvös fogalom? A 2010-es évben sok vihart kavart az előző év zárszámadásának megtárgyalása. Könnyebben megértheti mindenki, miért is olyan fontos ez a rendelet, ha tisztázzuk, mit is jelent. Az önkormányzat képviselő-testülete minden év február-március havában megalkotja a tárgyévi működésének pénzügyi kereteit meghatározó költségvetését. A polgármester feladata ennek a költségvetésnek a betartása. A lezárt év gazdálkodásáról az azt követő év április 30-ig el kell készíteni a beszámolót, ezt nevezik zárszámadásnak. Nem nyáron, nem decemberben, hanem áprilisban, ez a törvény! Tavaly a 2009-es zárszámadás nem készült el sem áprilisban, sem nyáron és még a választások előtt sem tartotta aktuálisnak polgármester úr ennek a beszámolónak a megvitatását. Csak most, decemberben. Polgármester úr szerint a 2009-es gazdálkodás rendben volt, amit a beszámoló is tükröz. Szerinte. Mi azonban mást olvasunk ki belőle. A betérjesztett zárszámadás szerint a falu közel 3 millió forinttal költött többet 2009-ben, mint amennyi pénze volt. Erre semmilyen felhatalmazást nem adott az előző testület, mindössze 2010 februárjában, az új költségvetés tárgyalásakor derült ki, hogy 2009-es kifizetetlen számlákat kell betenni a 2010-es költségvetésbe! Az ígéret ekkor az volt polgármester úr részéről, hogy majd idén jobban odafigyel, betartja a költségvetést és „ledolgozza” az adós-

ságot.

Majd választások jöttek és új képviselő-testület alakult. Két hónapig az egyetlen dolog, amivel a polgármester úr és ezáltal az önkormányzat foglalatosságot, az Kovácsics István képviselő lemondatásának kierőszakolása volt. Bár négyen a képviselő-testületből már november 3-án kezdeményezték a munka megkezdését, erre csak december elején került sor. Tovább már nem lehetett halogatni a 2009-es és 2010-es gazdálkodásról szóló beszámolók megvitatását. Kérdésünk volt szép számmal, de egyenes válasz kevés érkezett rájuk. Ekkor – a 2009-es és 2010-es év együttes vizsgálatakor – derült ki, hogy a 2009-es hiányt sajnos nem „dolgozta” le polgármester úr. Nem is tehetné, hisz ígéretével ellentétben – félretájékoztatva az előző testületet – nem is tervezte be azt a 2010-es költségvetésbe. Ekkor már csak abban reménykedtünk, hogy a 2009-es adósságot „toljuk” magunk előtt. Kértünk tájékoztatást arról is, mekkora kiadásai várhatóak az önkormányzatnak december 31-ig. A pénzügyi bizottság polgármester úrtól azt a választ kapta, hogy kb. 1,6 millió forint. A bizottsági ülés után két nappal a hivatal útján kiderült, sajnos ez nem igaz. A valóság ezzel szemben közel 8 millió forint. Érdekes formája ez az együttműködésnek, ha még a pénzügyi bizottság sem kap valós tájékoztatást a feltett kérdéseire...

Mi a baj ezzel a kb. 8 milliós összeggel? A falu számláin ez a pénz már nem áll rendelkezésre. December végére a falu közel a teljes készenléti hitelét igénybe vette, amiből az is kiderül, hogy nemhogy nem sikerült kigazdálkodni a 2009-es hiány ledolgozását, de polgármester úr még meg is toldotta azt közel 5 millió forinttal. „A képviselő-testület dönt, a polgármester végrehajtja” – ez volt polgármester úr szlogenje a választásokkor. Most úgy látjuk, hogy polgármester úr nem épp e szerint dolgozik. A költségvetés csak egy papír, amit, ha úgy gondol, betart, ha nem, akkor nem. A képviselő-testületnek pedig a zárszámadáskor már úgyszincs más lehetősége, mint tudomásul venni,

hogyan gazdálkodott. De valóban nincs más lehetősége? Tudomásul kell vegyen mindent, még azt is, amihez semmiféle beleegyezését nem adta? Ez így nem csapatmunka, ha a polgármester nem tekinti partnernek a képviselő-testületet, hanem csak azt várja, hogy mindent szavazzon meg!

A falu négy éve 14 millió forint körüli megtakarítással rendelkezett január elsején, most pedig eljutott oda, hogy már több mint 8 millió forint adóssággal köszönti az újévet! Történt mindez annak ellenére, hogy az elmúlt években jelentős, több tízmillió forintos vagyonát adta el és élte fel a település, aminek – valljuk meg őszintén – nem sok látszata van a falun. Évek óta csak a falu vagyonának fokozatos felélése folyik mindenféle komolyabb eredmény nélkül. Ez felelőtlen gazdálkodás! Leányvár mára eljutott arra a szintre, hogy működését kizárólag hitelből tudja finanszírozni. Hitelből fizeti alkalmazottai bérét, intézményeinek villanyszámláját, közterületeinek világítását, a segélyeket. Ennek ellenére a takarékos gazdálkodásnak a nyomai sem lelhetőek fel. Településünk évek óta többet költ a saját működtetésére, mint amennyit megengedhetne magának, ezáltal egy olyan emberre hasonlít, akit fizetéstől fizetésig a mínuszos bankszámlája segít ki, kötelezettségeit késve fizeti, ezek mellett előfordul, hogy a szomszédjától is kölcsönkér és néha a családi vagyonból is el-el ad, de ennek ellenére kiadásait nem hajlandó felülvizsgálni, még csak el sem gondolkodik a spórolás lehetőségén.

Persze ez nem tűnik fel azoknak, akik folya-

matosan ördögöt kiáltanak akkor, ha szóba kerül a közpénzekkel történő takarékosabb, racionálisabb gazdálkodás, és a falu ellenségeként tekintenek mindazokra, akik számára a fenti állapot – talán saját életvitelük miatt – teljesen idegen.

Vannak olyanok, akik úgy gondolják, hogy Leányvár abból a 40-50 emberből áll, akik a község kifizetéseiből részesülnek, és nem abból a több mint 1700 polgárból, akik itt élnek, akik itt fizetnek adót, és sokszor elgondolkodnak, hogy ennek ellenére miért kell bokáig érő sárban eljutniuk a buszmegállóig, lepusztult halottasházban búcsúztatniuk szeretteiket, néhány utcánk miért néz ki úgy, mint egy harckocsi gyakorlótér.

Nem elég, hogy megállt az idő a faluban, de még szinte kilátástalan helyzetbe is kerültünk. Márciusig csak az állami bevételek érkeznek meg az önkormányzathoz, ami a töredékét fedezi csak a kiadásoknak. A készenléti hitele kimerült a falunak. Nincs pénz közüzemi számlákra, bérekre, hókotrásra.

Így nem lehet normálisan működtetni egy falut! És nem lehet bábnak tekinteni a képviselőket sem, akik ha kész helyzet elé állítják őket, kénytelenek bármit megszavazni a működés érdekében.

Kovácsics István (pénzügyi bizottsági elnök, képviselő), Csobán Zoltán (pénzügyi bizottsági tag, képviselő), Hanzelik Gábor (pénzügyi bizottsági kültag), Balogh András (képvisező), Misikné Lóczi Irén (képvisező)

Válasz a helyzetelemzésre

A testület többsége kinyilvánította akaratát, nem kíván együttműködni a megválasztott polgármesterrel.

A kampány tehát folytatódik mindaddig, míg a megfelelő ember nem ül a székbe. Az írásban csúsztatások és félgazságok vannak.

A faluban csak csupa „rossz” dolog történt az elmúlt 4 évben, helyben toporgunk, sőt a

polgármester „eladósította” a falut. Mintha az aláírók közül hárman is nem a korábbi képviselő-testület tagjai lettek volna, ahol minden számomra felhánytorgatott dolgot maguk is támogattak. A tavalyi nehéz költségvetési procedúrán látható volt, hogy likviditási terv alapján, szinte folyamatosan likvidhiányos lesz a település. A 2009. december 20-án

esedékessé váló helyi adófeltöltés elmaradt. A korábbi évek 10-13 milliós befizetései helyett 45 eFt érkezett az önkormányzat számlájára. Ebben az évben még kaptunk bérelőleget 5,6 MFt-ot, melyből a 2010. január 3-i béreket fizetni tudtuk. Az év során létrehoztuk az intézményfenntartó társulást, hogy az állam által alulfinanszírozott iskola és óvoda költségvetése könnyebb legyen. A nehezen induló, sok szervezési és pénzügyi szervezési probléma közepette kimaradt egy kistérségi normatíva igénylés, ez számunkra máris 2,4 milliós hiányt generált. Ez a pénz 2011. márciusában igényelhető és a község számlájára kerül.

Júliustól minden kiadást az önkormányzat a saját bevételeiből finanszírozott. Állami társulási normatívát csak szeptember elején kaptunk.

Az augusztusi bérekre valóban nem volt fedezet, de kisegítették minket, mely összeget év végéig rendeztünk a társulás felé.

A nyár folyamán a képviselő-testület több fordulóban úgy döntött, hogy az óvodabővítést megoldja hitelfelvételével. A hitel összege 7 MFt, a kivitelezés, hála a sok segítőknek, 9 millióba került. A különbözet szintén a testület jóváhagyásával, a tartalék terhére ment, mely az esetlegesen távozó polgármester 3 havi végkielégítését is tartalmazta. Eközben a testület több döntést is hozott a tatai ingatlanunkkal kapcsolatosan, valamint (lelépési pénz, köztemetés, felmérés, ingatlanbecslés, ügyvédi díj) egyhangúan, akkor nem firtatva a kiadások fedezetét. Ez a tétel hozzávetőleg 1,3 MFt. A tatai ingatlanokból kapott 5 MFt , 80 eFt kivételével (templomfelújítás) külön számlán van.

Az állam minden normatíva kifizetést ellenőriz, így 700 eFt-ot visszavont normatíva túlfizetés miatt.

A további „eladósodás” a Kálvária-dombi

telekértékesítés, mely folyamatos pengeélen táncol. A hitel visszafizetés fedezete az eladott telek ára. 2010-ben csak három telket tudtunk értékesíteni, mely csak részben fedezte a törlesztést. Negyedévente 4,3 MFt-ot kell törlesztenünk. A 2011. első negyedévi törlesztés fedezete megvan adásvételi szerződés formájában, a továbbiakban reménykedni lehet.

Ahogy említettem, 2009. decemberében 5,6 millió bérelőleget kaptunk, 2010. decemberében semmit. December 28-án mégis utalni kellett 4,8 MFt bért, mely már a következő pénzügyi évnek számít. 2011. január 5-én kaptunk bérelőlegre 3,3 MFt-ot, mely már a normatíva lemondás miatti csökkentett összeget jelenti.

2010. december 20-án pár százezer Ft iparüzési feltöltési adó érkezett csak.

Tény, hogy nehéz pénzügyi helyzetben vagyunk, de ez nem a polgármester „öntörvényű” lépéseinek következménye. A többletkiadások vagy testületi döntések után születtek, vagy a Magyar Államkincstár érvényesítette akaratát.

A december 15-i testületi ülés másodsorra tárgyalta a 2009-es évi zárást. Az aláíró képviselők közül ketten elfogadták, egy fő tartózkodott. Az alacsony részvétel miatt nem kapott többséget.

A képviselői cikkből tehát világosan látszik a szándék is. 2011 márciusában lejár a 6 hónapos moratórium, tehát utána, többségi döntéssel felosztható a testület, így mehet a polgármester is. Kezdődhet a választási kampány, de ez már Leányvár kontójára.

*Tóth János
polgármester*

Leányvári jótékonysági bálok éve

Az elmúlt évben ötször láthattuk ezt a logót a különböző helyi bálakat hirdető plakátokon. De mire is utalt ez?

Tavaly januárban 6 leányvári civil szervezet (az Iskoláért, az Óvodáért és a Beteg Gyermekekért Alapítványok, a Judo, a LENA és Leányvári Német Nemzetiségi Kulturális Közhasznú Egyesület) közösen elhatározta, hogy az év jeles napjain (farsang, húsvét, falunap, búcsú és szilveszter) bált rendez, melynek bevételét egymás között egyenlően elosztja és szabadon felhasználja. Így lett 2010 a Leányvári Jótékonysági Bálók Éve. Nem tudhattuk még, milyen lesz a fogadtatás, lesz-e igény egy éven belül 5 bálra a faluban, de úgy gondoltuk, megpróbáljuk, már csak az összefogás, a rutinos bálozókön kívüli társaságok bevonása érdekében is. Ezzel is szerettük volna kicsit felpozícionálni a közösségi életet. Erre utal az „Eszélyünk az együttműködés!” szlogen is.

Zenekarunk vállalta, hogy 3 bálon muzsikál, de hogy mégse legyen olyan egysíkú minden rendezvény, a Locsoló bálra és a Falunapra más zenekart hívtunk.

Az ötlet jónak tűnt, reméltük, hogy közösen gondolkodva, egymást segítve, a feladatokat felosztva valami újszerűt indíthatunk el kis községünkben. Bízunk benne, hogy ha programjainkkal a nem csak a sramli zenét kedvelők igényét tudjuk kielégíteni, ezen ünnepek és jeles napok alkalmasak lesznek arra, hogy falunk lakóit kicsit közelebb hozzuk egymáshoz.

A Farsangi bál az elmúlt évekhez hasonlóan sikeres volt: a délutáni, elsősorban a gyerekeknek szóló vidám program után sokan gyűltünk össze a kultúrotthon nagytermében, többen jelmezben érkeztek. Volt tombola, büfé, jókedv és mulatozás hajnalig.

Mivel tudjuk, hogy nem mindenki kedveli a sramli zenét, mások azért nem járnak bálba, mert úgy érzik, nem tudnak táncol-

ni, a Locsoló bálon az LF együttes zenélt. Az eredetileg házibuli zenét játszó zenekar mégis gyakran visszanyúlt a sramlihoz, a jó hangulat ugyanis nehezen alakult ki a táncterén. De ami késik, nem múlik: a résztvevők – akik nagyrészt táncosok voltak – ismét hajnalig tomboltak. Kár, hogy rajtunk kívül a vártnál kisebb létszámban jöttek „külsősök”. Hogy ennek a más zenei stílus vagy az ünnep maga volt az oka, nem tudni. Mindenesetre úgy tűnik, nem véletlen, hogy Locsoló bált hosszú évek óta nem rendezett Leányváron senki. (A zenekart, mely hozánk olcsóbban – 130 ezer forintért – jött zenélni, mint máshová, a Farsangi bál bevételéből fizettük ki.)

A háromnapos falunapi rendezvény szombati napján a pilisvörösvári Die Spatzen zenekar szolgáltatta a talpalávalót. Ők – jótékonysági rendezvény és régi ismerősök lévén – 80 ezer forintért vállalták a muzsikálást. (Ez igen kedvező ár egy 6-7 tagú zenekar esetében.)

Kiadásunk tehát volt, bevételünk azonban nem, hiszen önkormányzati rendezés lévén senkinek nem kellett fizetni belépőt, a büfét sem mi intéztük. De örömmel láttuk, hogy a sátor tele volt mulató emberekkel, ahol német vendégeink is igen jól érezték magukat.

A novemberi Búcsú bálon, melyen ismét a Leányvár Sramli zenélt, sajnos nem tolongtunk. Viszont aki ott volt, jól érezte magát.

December 31-e, az év utolsó napja mindig jó alkalom a szórakozásra. Idén kb. 130 fő búcsúztatta az óévet a leányvári kultúrotthonban. A jó hangulatról a sok ismerős arc, az asztalokon felhalmozott sütemények, bor, pezsgő és a Leányvár Sramli muzsikája gondoskodott. Az éjféli koccintás és újév-köszöntés után gazdára letek a tombola tárgyak, majd folytatódott a tánc egészen reggelig. Azt, hogy a velünk szilveszterezők jól érezték magukat, bizonyítja, hogy a kultúrotthon a másnap reggeli 6 órai harang-

szóra ürült csak ki.

És mi is lett a jótékonyági rendezvények mérlege anyagi szempontból?

Bevételeink forrását a belépő jegyek, a támogató jegyek, a tombolavásárlás és a büfé jelentették. Év végére – a kiadásokat levonva – 264 ezer forintunk gyűlt össze, melyből tehát minden szervezet 44 ezer forintot kap.

Az LNNKKE úgy döntött, hogy a ráeső pénzösszeget a leányvári templom javára ajánlja fel.

Szeretnénk köszönetet mondani Pócsföldiné Évának és Gyenesné Grosz Klemen-

tinának a teremrendezésért és díszítésért, Lóczy Irénnek a büfében történő italárusításért és mindenkinek, akik belépőjegyek, támogató jegyek és tombola vásárlásával, illetve tombolatárgyak felajánlásával támogatták rendezvényeinket.

Végül, de nem utolsó sorban köszönet illeti a Leányvár Sramli tagjait is, akik – mint mindig – töretlen lelkesedéssel, illetve honorárium nélkül zenélték át az éjszakát a Kultúrotthonban, tavaly három alkalommal is.

Misik Hajnalka

Megyei svábbál Tatán!

A Komárom-Esztergom Megyei Német Kisebbségi
Önkormányzatok Szövetsége,
a tatai kistérség német kisebbségi önkormányzatai
tisztelettel meghívják

megyénk, városunk lakosságát valamint minden kedves érdeklődőt
a Komárom-Esztergom Megyei Svábbál rendezvényre,
2011.február 12-én szombaton 19.00 órától
a tatai Eötvös József Gimnázium Sportcsarnokába
(Tata, Tanoda tér 5.)

A megyei svábbál programja:

18.00 órától: vendégek érkezése, fogadása

19.00 órától: köszöntő, megnyitó ünnepség, kulturális program

20.00-04.00 óráig megyei svábbál a vértestolnai Die Tolnautaler
és a dunaszentmisklósi Schwäbische Freunde zenekarokkal!
Belépődíj: 4000 Ft. helybiztosítással, vacsorával

Jegyelővétel, helyfoglalás: a megyei települési német kisebbségi önkormányzatok
elnökeinél, valamint a Tatai Német Kisebbségi Önkormányzat képviselőinél
TELEFONSZÁMOK: Ströcker Károlyné: 34/381-473, 06-30-952-4302,
Schamberger Nóra: 06-30-401-1942, Kuzma Györgyné: 34/488-597

**A megyei svábbál rendezvényére minden kedves érdeklődőt
szeretettel várunk!**

Komárom-Esztergom Megyei Német Kisebbségi Önkormányzatok Szövetsége,
tatai kistérségi német kisebbségi önkormányzatai

Leányvári focisták a Piliscsév SE színeiben

Fiatal fiúktól már régóta lehet hallani, hogy Piliscséven fociznak heti rendszerességgel, és lelkesen vesznek részt futball-mérkőzéseken is. Pontosabb részleteket – kik fociznak, milyen körülmények között, milyen eredménnyel – azonban nem igen tudtunk róluk. A szomszéd községben minden bizonnyal jobban ismerik őket, most bővebben bemutatkoznak a Leányváriaknak is:

A piliscsévi egyesület a megyében 1947-től működik és ért el szép eredményeket. A falu határában saját füves futballpályával és sportöltözővel rendelkezik. Öt korosztályban foglalkoztat gyerekeket: Ovis; U14; U16; U19 és Felnőtt. Az SE működését elsősorban a Piliscsévi Önkormányzat, helyi és környékbeli vállalkozók és nem utolsósorban a játékosok szülei támogatják.

Mint tudjuk, Leányváron futballpálya és egyesület hiányában nincs lehetőségük a fiataloknak versenyszerűen futballozni, ezért évről évre szép számmal csatlakoznak a piliscsévi egyesülethez tehetséges leányvári fiatalok. Az egyesületnek jelenleg 31 igazolt leányvári játékosa van, Für István több éve edző és elnökségi tag az egyesületben. Örömmel vesszük, hogy a foci révén a két falu között nagyon jó a kapcsolat, sok leányvári szülő támogatja az egyesület munkáját. A cséviak „befogadták” és szeretik a leányvári fiatalokat.

A közelmúlt eredményei:

2008-2009-es idény, Megye I. osztály:

U14 - 7.hely: Hargitai Norbert, Haraszti György (U16 is), Vas Dávid (U16 is), Valovics Máté (U16 is)
U16 - 3. hely: Kurucz Dávid (U19 is), Balogh Richárd (U19 is), Naszvadi Roland, Kovács Ádám, Laky Richárd, Schmidt Ferenc

U19 - 5. hely: Hutera Tibor, Sztoján Márton, Szabó Tibor

2009-2010-es idény, Megye II. osztály:

U12 - 4. hely: Kelles Ádám

U16 - 6. hely: Kurucz Dávid (U19 is) az

ősz végén az NB II-es REAC-hoz igazolt.

Schmidt Ferenc, Berényi Attila, Kovács Ádám, Valovics Máté, Haraszti György,

Schmidt Zoltán, Naszvadi Roland, Laky Richárd (U19 is), Vas Dávid, Flórián Tibor

U19 - 1. hely: Hutera Tibor, Szabó Dávid,

Balogh Richárd, Sztoján Márton

2010-2011-es idény Megye II. osztály

Ovisok: Marcsák Patrik, Balázs Attila,

Balázs Dániel, Holyba Tamás, Juhos Salamon,

Kovács Tamás, Sass Bendegúz, Huszka Kevin,

Füleki Mátyás

U12 - jelenleg 8. hely: Füleki Márton

U16 - jelenleg 1. hely (edző: Für István)

Hargitai Norbert (U19 is), Flórián Tibor (U19 is),

Molnár Patrik (U19 is), Vas Dávid (U19 is),

Schmidt Ferenc, Berényi Attila, Valovics Máté (U19 is),

Kovács Ádám, Haraszti György, Naszvadi Roland,

Kelles Ádám

U19 - jelenleg 2. hely: Hutera Tibor,

Sztoján Márton, Szabó Dávid, Laky Richárd,

Balogh Richárd (felnőtt is)

Felnőtt - jelenleg 11. hely: Valter Viktor,

Kiss László

Szeretnénk megköszönni a leányvári szülőknek az anyagi és erkölcsi támogatást, és a továbbiakban is számítunk segítségükre. Reméljük, hogy az eredmények látán a két falu között egyre hatékonyabb lesz az együttműködés!

2011. február 12-én 17 órai kezdettel a Piliscsév SE közgyűlést tart a Sportpályán, melyre szeretettel vár minden leányvári érdeklődőt!

Piliscsév SE elnöksége

Asztalitenisz

A leányvári pingpongosok számára is elmúlt a 2010-es év, és december közepén véget ért a felnőtt megyei B bajnokság őszi szezonja. Így számot vehetünk az eddigi féléves teljesítménnyel. A tavalyi évhez képest idén két csapatot indítottunk. Az I-es csapat gerincét a Szikora testvérek alkotják, Bence, Kristóf, Márton és hozzájuk csatlakozott még Jókai Csongor, aki piliscsabai lakos, de a leányvári csapat igazolt játékosa. Ezzel ők a megye legfiatalabb csapata, mivel az átlagéletkoruk mindössze 16,5 év. A II csapat Dósa Mihály vezetőedző vezérletével szállt harcba a többi csapat ellen. Rácz Attila, Márton Tamás és Putz Ákos (aki csolnoki lakos) tartozik még a csapathoz. Az utóbbi két embernek ez az első szezonja a bajnokságban.

Az őszi rangsor a lap alján olvasható.

Az I-es csapat nagyszerű teljesítményt nyújtva zárta a fél szezont. A két szoros vereség egyértelműen a tapasztalatlanság számlájára írható (Pilismarót ellen 8-10, Kisbér ellen 7-11). A II-es csapat célja a szezon előtt a pontszerzés volt, reméljük a második félév során sikerül.

Elkészült a féléves játékos rangsor is, ami a játékosok teljesítményét hasonlítja össze.

3. Szikora Bence 22 győzelem, 6 vereség.
3. Szikora Márton 22 győzelem, 6 vereség.
16. Dósa Mihály 14 győzelem 14 vereség.
19. Jókai Csongor 13 győzelem 15 vereség.
25. Szikora Kristóf 9 győzelem 19 vereség.
28. Márton Tamás 7 győzelem 21 vereség.
32. Rácz Attila 3 győzelem 25 vereség.
35. Putz Ákos 0 győzelem 28 vereség.

Itt Szikora Bence és Szikora Márton holtversenyben a harmadik helyet szerezte meg a megyében. Az összes játékosunk remekül teljesített magához képest és minden meccsen a végsőig küzdöttek.

A bajnokságban játszó játékosokon kívül velünk edzenek még az alábbi játékosok is, Szikora Ágoston, Bánffy Domokos, Kun Tóbiás és Kéner Krisztián, akik, ha majd elég jók lesznek, akkor szerephez juthatnak majd a bajnokságban.

Örömmel állíthatom, hogy a megye B többi csapatával remek kapcsolatot sikerült kiépíteni, a leányvári pingpongosokat mindenhol szeretik és elismerik.

Helyezés	Csapat	Játszott	Győzelem	Döntetlen	Vereség	Pont
1	Kisbér VSE	7	6	0	1	12
2-3	Pilismarót KSK	7	5	1	1	11
2-3	Vértesszőlős SE	7	4	3	0	11
4	Leányvár SE 1.	7	4	1	2	9
5	Mogyorósbánya	7	3	1	3	7
6	Annayölgy	7	2	0	5	4
7	Tardos Hegylakók	7	1	0	6	2
8	Leányvár SE 2.	7	0	0	7	0

Szikora Bence

AZ URADALMI CSELÉDTŐL A SZTAHANOVISTA VÁJÁRIG

Beszélgetés a 89 éves Simon Sándorral

*Aki szegény, az a legszegényebb.
Fázósságát odaadja a télnek,
Melegét meg oda adja a nyárnak,
Üres kedvét a pusztá határnak.
(József Attila)*

December 4-e Szent Borbálának, a bányászok védőszentjének ünnepe. Legendáját a legterjedelmesebb magyar nyelvemlék, az Érdy-kódex örökítette meg. A vértanúhalált halt Szent Borbála emlékének a bányásztelepüléseken nagy kultusza volt. Dorogon a bányakórház, a bányatemplom és egy lakótelep is az Ő nevét viseli.

Ünnepnapján községünk 89 éves lakójával, a nyugdíjas Simon Sándorral beszélgettem a nehéz bányamunkáról és az ő egész küzdelmes életéről. Beszélgetésünk kissé nehézkesen indult. Sándor bácsi nem a szokásos embere, de a régmúlt idők fiatalságát és munkasikereit is felelevenítő emlékeivel oldottabbá és teljesebbé vált a visszaemlékezés.

Simon Sándor (Kálvária u. 93.) Simon Dániel és Papp Mária szülők hatodik gyermekeként 1922. október 6-án született a Fejér megyei Mányon. A kilencgyermekes családból már csak két testvére, Mária, Vass Lajosné és Erzsébet, Kusnyár Jánosné élnek Leányváron. A szülők az Esztergomi Főkáptalani birtokon, Kis-Csév pusztán [egykor így írták] voltak uradalmi cselédek.

A birtokot Vitéz János esztergomi érsek 1472-ben ajándékozta az esztergomi káptalannak. A birtok egykori jövedelmei is hozzájárulhattak ahhoz, hogy a művelt humanista főpap idejében *Esztergom valósággal a műzsák hajléka lett.*

A település határában a főkáptalannak 578 katasztrális holdnyi birtoka volt. Sándor bácsi sorolja, hogy Klastrom pusztá, a Dorogi pusztá, a Kucsera-pusztá és a Belányi-

pusztá is a birtok része volt. Az uradalmat vitéz Bogárdi László nemzetes úr irányította, aki a két-traktusos – mára felújított – gazdatiszti épületben lakott. Az egykori két cselédlakás-sor napjainkra már csak részben látható. A volt cselédlakások nagyobb részét lebontották.

Sándor bácsi és Felesége is - akár csak szüleik – cselédek voltak az egyházi birtokon.

Az egykori cselédsorsról a rácegrespusztai Illyés Gyula ad hiteles képet a *Puszták népe* című regényében. A szociografikus társadalom- és önéletrajz tükröt tart az úri Magyarország elé. Felrázó írásából ismeri meg a magyar társadalom, hogy az ország népessége egyharmad részének jut a kiszolgáltatott cselédsors.

Sándor bácsi a sok-sok munka mellett a biztonságos megélhetést hangsúlyozza. *A gazdatiszt Bogárdi úr igazságos és rendes ember volt, aki négy gyerekével velünk együtt élt a tanyán. Az ő gyerekei is a cselédgyerekekkel együtt, naponta gyalog jártak a dági iskolába. A nemzetes úr minden bajunkban segítségünkre volt. Itt a hintó, vigye a fiút orvoshoz - mondta, amikor a csolnoki Liptai főorvoshoz vagy a dorogi orvosokhoz kellett vinni a cseléd beteg gyereket. Még az ötvenes évek elején is urasági hintó ment a bábáért, amikor egy-egy gyermek megszületett a pusztán.*

A pusztai emberek nem voltak önzők, segítettek egymásnak. Dolgos napjaik békeségben és szorgalmasan végzett munkájukkal teltek. A cselédek mellett iparosok is dolgoztak az uradalomban. A kovács, bogárnár, ács és kőműves mellett később már gépészt és lakatost is alkalmaztak, akiket már uraknak szólítottak. Az erdész és a vadász is az uradalom alkalmazottja volt. *A leányvári Szőgyéni Gyula volt az uradalom dorogi*

pusztáján az udvari erdész- mondja Sándor bácsi. A legnagyobb rangja a parádés-kocsinak volt.

Sándor bácsi kocsis volt, és a gazdaság tehenészetéből naponta szállította a tejet Dorogra vagy Esztergomba.

Éjjel fél kettőkor kezdődött a munkanapja. Az állatok etetése után, fél négykor indult a kocsira rakott 25 literes kannákba és a bányász családok kisebb tejes edényeibe előre kimért tejjel, amit a fejestől a szállításig eltelt rövid időszakban is a tejházban hűtöttek. A tejjel együtt vitte és hozta a dorogi postáról a kis-csévi leveleket, csomagokat. A kolóniás családok havonta fizették a házhoz szállított tejet. A tejpénzről Sándor bácsi mindig pontosan elszámolt az intézőnek.

Visszaérve a tanyára, az ebéd után még a határban is várt rá munka. A cselédek dologidőben többnyire napi 14-16 órát (!) dolgoztak. Munkájuk és fizetségük uradalmonként változott.

Az 1907-ben megjelent XLV. cselédtörvény már bizonyos polgári fázont adott a feudális hagyományoknak. A cselédkönyvben már szerepelt, hogy csak 12 éves koruktól foglalkoztathatók a gyermekek. A déli egy órás pihenő- és ebédidőre sok uradalomban a cselédharang vagy kolompszó figyelmeztetett. Kis-Csév pusztán is a gazdatiszti ház előtt megkongatott cselédharang jelezte a déli ebédszünet kezdetét és végét.

Sándor bácsi és a pusztán élő mintegy 30 cseléd javadalmazása a cseléd-kommencióban (a cselédek naturáliákban biztosított illetménye) volt meghatározva. A kommenció évenként került megállapításra, és negyedévenként egyenlő részletekben került kiosztásra. Sándor bácsi pontosan sorolja: *Az éves munkámért kaptam 18 q kenyérgabonát (búza és rozs), 4 q árpát, 8 m³ tűzifát, 12 kg sót (!), 12 kg birkahúst, napi 1 liter tejet. A só félévente, a birkahús az aratási időnyre került kiosztásra. A na-*

túr járandóságot a fertálypénz egészítette ki, amely negyedévenként négy pengő volt. Ez időben 20 pengő volt 1q búza ára.

Minden cseléd használatra kapott 1 hold földet, ahol többnyire kukoricát és krumplit termeltek. Jó minőségű, 400 négyszögöl konyhakert is járt a cselédeknek, ahol minden zöldséget megtermeltek, amire a konyhában szükség volt. E földeket az uradalom szántotta a Hoffer traktorra szerelt hármas ekéjével. A boronálás, a veteményezés és kapálás a cselédek munkájához tartozott.

Egy sertést és annak szaporulatát az urasági pásztor őrizte. A cselédek a házak körül sok kacsát, libát, tyúkot, csirkét tartottak. A többletmunkát a kommenció kiegészítésével honorálták. Én is évi 1 q kenyérgabonával kaptam többet a kora hajnali munkakezdésemért.

Sándor bácsi elégedett volt fizetségével. Voltak ennél rosszabbul fizető uradalmak is. A jobbakra mondta a szólás: *Náluk a cseléd is koldusokat etet.*

Vasárnap és ünnepnap nem volt dologidő. A reggel az állatok ellátásával telt, majd misére mentek. A Simon család – ma úgy mondanánk – egy ökumenikus család volt. Az anya és az apa megállapodtak abban, hogy a születendő fiúk reformátusok, a lányok pedig katolikusok lesznek. A hat fiú vasárnaponként az únyi református, a három lány pedig a dági katolikus templomba ment misére. Ebből semmilyen hátránya vagy előnye senkinek sem származott, és a család békéjét sem zavarta a felemás hitélet.

Ha a pusztai legények alkalmasint „házi bulit” rendeztek, ahhoz az intéző engedélye kellett. Ilyenkor sok esetben a leányvári Vasút utcai Vass János harmonikájával muzsikált a fiataloknak. Mint afféle kíváncsi legények, a dági búcsúra és a párkányi Simon-Júda vásárra is ellátogattak.

A legnagyobb dologidő az aratás-cséplés időszaka volt. A 20-25 fős aratóbandák ne-

vében a bandagazda kötött megállapodást a gazdatisztekkel. A munka Péter-Pál és Sárlos Boldogasszony napján (jún. 29; júl. 2.) vette kezdetét, és napi 16-17 órai aratással általában 2-3 hétig tartott. Egy kaszásra 10-12 hold aratása jutott. Az aratóbanda ételeit maga főzte, pihenni és aludni is a szabadban volt szokás. A munkáért általában a learatott gabona 1/13-ad részét vagy holdanként 90 kg gabonát kaptak. A bandagazda extra fizetségként 2 q gabonával kapott többet. Kaszásonként még 1 kg sózott szalonna is kijárt az aratóknak, akik e rövid időszakban kényszerültek megkeresni a maguk és családjuk egész éves kenyerét.

A cséplés gőzgéppel történt. A 20-24 szerződött munkás a lecsévelt gabona 4%-át kapta fizetségként. A gépész és a fűtő nagyobb jövedelemmel bírtak. A kis-csévi uradalomban pénzfizetéssel váltották meg az elvégzett munkát. Az aratás befejezését régi szokással ünnepelték. Az utolsó kévből a marokszedő lányok szép kalászkoszorút fontak, amelyet mezei virágokkal és színes szalagokkal díszítettek. A mezőről induló aratók a koszorút ének-szóval a gazdatiszt házához vitték és ünnepelték a nagy munka befejezését. Az uraság vacsorára hívta az aratókat, majd reggelig tartó multság következett. Az aratók köszöntő rigmusai igen változatosak voltak. Íme, egy kedves strófa: *Gazd' uramnak tisztelettel jelentjük / az aratást ma délben befejeztük. / Adja Isten kövér legyen minden búzaszem / fehér lisztből omlós kalács, puha kenyér sülhessen.*

1901-ben miniszteri felhívással ajánlották az uradalmaknak az ünneplést, azért hogy

az bensőségebb, meghittebb legyen. Arra már nem volt bátorsága a regnáló hatalomnak, hogy az úrbéri viszonyok megváltoztatására is fogalmazzon ajánlást. Az ország földbirtokának 50 %-án a földtulajdonosok 1%-a gazdálkodott. A parasztok 72 %-a, 5 holdnál kisebb földön tengődött. A tűzoltó-parancsnokból lett, jó szándékú miniszter, a nevéről ismert Nagyatádi Szabó István-féle mérsékelt földreformhoz sem kapott kormánytámogatást. Ady Endre e korszakról fogalmazza vitriolos sorait, mely szerint *élethez, szemhez nincs közöd, mert grófi föld ez és magyar.*

Sándor bácsi többször is szépnek és jónak értékeli a cselédeletet. Bizonyára az ifjúság pezsgő évei is megszépítik a visszaemlékezést.

A szorgalmas cseléd fiú 1944-ben ismerte meg feleségét, Kovács Margitot, aki szintén a szüleivel élt a pusztán és az uradalomban cselédként dolgozott. Az udvarlás éveit a háború eseményei hamar megkeserítették. A fiatal, jóképű legény 1943-ban Lévára vonult be, majd a komáromi öregvárban

kapott tüzérségi kiképzést. Az aknavetőknél szolgált, de alakulata már nem vett részt harctéri bevetésen. *Előttünk a németek, mögöttünk az oroszok* - ecseteli a keserves visszavonulás részleteit. Az ausztriai orosz fogságból került haza a Szombathelyhez közeli, sorokpolányi lágerbe, ahonnan a foglyokat Oroszországba vitték. Ő és 14 társa betegség miatt nem került az oroszországi transzportba. Lerongyolódva kerültek egy bu-

dapesti honvéd kaszárnnyába, ahol kenyeret, teát és fejenként 5 db cigarettát kaptak

1945. szeptember 5-én csupa csont és bőr volt, amikor kalandos úton hazakerült Kis-Csév pusztára. Szemében megjelennék a könnyek, amikor arról beszél, hogy édesanyja a bátyjától tudakolta meg, hogy ki az a férfi, akit a kocsin hoz. *Majdnem összeesett az anyám, amikor boldogan ölelkezünk és örültünk egymásnak* – mondja Sándor bácsi. Az aggódó édesanyjának öt fia volt a háborúban, és fohászait meghallgatta a jó Isten, mert mind az öt fiú hazatért a frontról vagy a fogságból.

Az esküvő a háborús évek miatt halasztódott. 1947. november 22-én jegyezték be az új párt a dági házassági anyakönyvbe. 62 évet töltöttek együtt jó házasságban, amely holtodiglan-holtomiglan tartott. A szorgalmas társ, a jó feleség, Margit néni türelemmel viselt hosszas betegsége után, 2009-ben halt meg.

A fészekrakás közepette, a háború után osztották a földet. Minden cselédnek 10 holdat karóztak ki az uradalomban. *Mi cselédek nem akartuk a földet, azt ránk kényszerítették* -ismétli Sándor bácsi. E korszakból ismert a kínos rímű csasztuska: *Ki tanyája ez a nyárfás? / örökre a tiéd Elvtárs / Hisz Rákosi néked adta, / mert ő magyar kommunista.*

Sztálin legjobb magyar tanítványa hamar megszegte ígéretét. Az örökös föld ígérete csak a választásokig szólt, azt Rákosiék hamar visszavették, és a népi írók kert-magyarországi modellje helyett, szovjet mintára megkezdődött a mezőgazdaság kollektivizálása.

Nem volt ígás állat, az apró jószágot is hamar felélték a fölszabadítók. Csak a lepusztult uradalmi földek és a cselédek maradtak. Az első barázdákat az öreg körmös traktor szántotta a kimért földeken. Ez is csak azért maradt meg, mert működésképtelenné tette a volt uradalmi gépész. Értetünk a földhöz, még vetőmagot is kaptunk,

de amikor megjelent a kötelező beszolgáltatási rendelet, keserűvé vált minden. 250 kg fejadagot hagytak a parasztnál. Rettegünk, amikor lakásról-lakásra jártak a végrehajtók és minden terményfelesleget elvettek tőlünk. A különböző terményeket búza-egyenértékre számították át, és ez lett a beszolgáltatás alapja. A juhvágási engedély, a zsirbeadási igazolás, a sertésvágási engedély és az Országos Közellátási Jegyközpont egyéb engedélyei és elrendelt igazolásai a paraszti élet mindennapjaihoz tartoztak. A helyi elszámoltató bizottságok, a beszolgáltatási elmaradások esetén minden terményt kíméletlenül elvettek a parasztoktól. Az új világ sajátos szabadságot hozott, amellyel „megszabadították” a parasztot munkával szerzett javaitól.

Ha összevetjük a cselédelet nehéz és sok munkáját és javadalmazását, a földet kapott, kiszolgáltatott új paraszt helyzetével és munkája hozadékával, akkor megérthetjük Sándor bácsi cselédsors iránti nosztalgiaját. A megélhetési biztonságot az állandó fenyegetettség váltotta fel. Az elzálogosítás, árverezés, pénzbüntetés és a börtön várt a „nép ellenségeire”, a kulákokra. Íme, egy-két újságcikk címe: *A kenyérfelvásárló kulákot példásan megbüntették... Egy kis csokor mákvirág a kulákok kertjéből... Sztálin elvtársnak köszönhetem, hogy ma már nem vagyok a kulák lábkapcája... Aki a kulákokra hallgat, az kevesebbet arat.*

Sándor bácsi már nem várta meg a paraszti élet áthangolását, megvált a földtől, és hogy családjával élni tudjon, a nehéz bányamunka vállalására kényszerült. A cselédek és a kisparaszti keserves vergődés után nehéz volt megszokni az új munkahelyet. Az ő ifjúkori dolgos évei a napfényhez, a friss levegőhöz, a jó szagú földhöz kötöttek, és nagyon nehéz volt megszokni a nyirkos tárnákat és szénfalakat. *Hosszú ideig úgy éreztem, hogy mikor a kas*

[bányalift] elindult velünk a 300-400 méteres mélységbe, a gyomrom a torkomban volt. Első bányász éveim a csolnoki I-es aknában teltek. 18 évig dolgoztam egy helyen. Kezdetben 8 évig Kis-Csév pusztáról egyedül gyalog jártam a munkahelyemre, majd később leányvári lakásunkról jártam a csolnoki bányába. Szinte minden műszakot vállaltam, mert építkezni kezdtünk és kellett a pénz. Feleségem a pomázi ruhaipari szövetkezetnek itthoni munkával varrta a fehérneműt, miközben itthon gondozta fiúkat, ellátta a ház körüli munkát és vezette a háztartást.

Sándor bácsi munkakönyvét 1949-ben állították ki az Esztergomi Járási Főjegyzői Hivatalban. Csupán két bejegyzés szerepel benne: 1935-1943-ig gazdasági munkás, 1949- csillás. Csak a háborús évek és a kisparaszti évek hiányoznak. Mai felgyorsult életünkben szinte hihetetlen, hogy egy emberöltő munkáját mindössze két munkahelyén töltötte.

A kezdeti nehéz csillás évek után, megismerkedett a szénbánya különböző munkahelyeivel. Később csapatokon és különböző frontfejtéseken dolgoztam, ahol már több lett a pénzem. Az első hetekben 10 forint volt a műszakbérem. Nehéz volt a 8 órás munka után, fáradtan beülni az iskolapadba, ahol megtanultuk a vágó szakma elméleti ismereteit. Íme, a bizonyítvány: Simon Sándor a ... kormányrendelet alapján ... a Csolnoki Szénbánya Vállalatnál megtartott vágó szakosító tanfolya-

mot szabályszerűen látogatta és a záróvizsgán... megfelelt. Alulírott bizottság vágó szakmunkássá nyilvánítja. Nevezett vágó munkakörben képesítést nyert, az iparban munkakönyvet válthat. Csolnok 1952. XI. 23. Öt aláírással és bélyegzővel záradékolva. Az oklevél alján egy hosszú bélyegzővel pecsételve: Súlytöléges bányában is érvényes! 1961-ben jeles minősítéssel, a gépkezelői vizsgát is letette.

A bányamunka mindig veszélyes munka volt. Ott félni nem lehetett, mindenki felelt a társaiért is. Kölcsönös biztonságuk megkövetelte az egymás iránti szolidaritást, a fegyelmezett, rendes munkát. Összeszokott csapatára jellemző, hogy változó munkahelyeken Földes Gábor csolnoki pajtásával 18 évet, Farkas István piliscsévi pajtásával pedig 21 évet dolgozott együtt.

1968-ban a csolnoki XIV-es aknában dolgozott, ahol sok gondot okozott a bányavíz.

Víz a vizet érte, még a szénfalról is ömlött a víz.

A XII-es akna volt a következő munkahelye, amelyet 1970-ben szinte percek alatt elöntött a víz. Seres József bányamester éppen csak, hogy megmentette munkahelyünket, ahol egy ereszkét hajtottunk, és hajnali 4 órakor a csillások „jön a víz, jön a víz” kiáltására mindenki menekült. Szerencsésen ki menekültünk a vízbetöréses, elúszott bányából. A dorogi bányák-

ban a karsztvíz állandó veszélyt jelentett. Új munkahelye, a tokodi Erzsébet-akna is víz alá került.

Utolsó munkahelye a dorogi XXI-es lejtakna volt, ahol a *szénmezőben* dolgozott. A szén és a mező társításából képzett bányász szakkifejezés Sándor bácsi kettős munkás élete révén találó véletlenség.

Ekkor már ún. réselőgépekkel végezték a szénfejtést, és nagy teljesítményű futószalagok is segítették a kitermelést, de a szívlapát és a bányacsille nem ment ki a divatból. Egy réselőgépet a dorogi Határ Csárda mellett, egy parkba állítottak, amely aztán eltűnt a helyéről, mert kellett a hely a Tesco áruháznak. Az új időket jelzi az is, hogy a hajdani népünnepet, a hagyományos bányásznapot felváltotta az üzletember találkozó (szeptember első vasárnapja).

Sándor bácsi szerénységére jellemző, hogy kérésemre, csak a ma 64 éves Sándor fia hoz elő egy Vulkanfíber bőrröndöt, amely vagy 3 tucat oklevelet, elismerést, bizonyítványt és jelvényt tartalmaz. Kordokumentumokként is beszédesek a díszes írású szövegek. Íme, egy csokorra való: Fél tucat *Kiváló Dolgozó oklevél és jelvény (1964 I-es akna; 1968 Borókás akna; 1974, 1977 dorogi bányauzem)*.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa a Bányászati Szolgálati Érdemérem bronz fokozatát 1960-ban, ezüst fokozatát 1970-ben, arany fokozatát 1975-ben adományozta Simon Sándor vájárnak. A miniszterelnöki aláírások: Dr. Münich Ferenc, Fock Jenő és Lázár György.

Első munkahelye, az I-es aknai bányauzem az első három éves terv sikeres megvalósításáért munkaversenyre hívta a megye összes üzemi kollektíváját. Egy oklevél a 3 éves terv sikeres megvalósításáért dicséretben részesíti. 1956. januári keltezésű az a nagy alakú oklevél, mely szerint *Simon Sándor vájár Sztahánovista [így] a szocializmus építésében három hónapon keresztül elért kiváló munkateljesítményéért* elismerésben részesült. Aláírás: *Lévárdi Ferenc*

vállalati igazgató, a későbbi nehézipari miniszter.

A kor divatjára, az oklevél- és jelvénykultuszra jellemző, hogy a háztartásbeli foglalkozású feleség részére is igazolta a *Leányvári Polgári Védelem Törzsparancsnoksága, hogy 15 órás polgárvédelmi tájékoztató oktatásban részesült*. Akkor az imperialisták elleni állandó harcunkban bizonyára ez is számított.

Kis iróniával megjegyzem, hogy majd pártállami nosztalgiával gyanúsítanak, mire Sándor bácsi mosolyogva megjegyzi, hogy soha életében nem volt semmilyen pártnak a tagja, de arra büszke, hogy 60 éve tagja a Bányai Dolgozók Szakszervezetének, és mutatja a vitrines szekrényben külön tartott, ezt igazoló díszes oklevelet.

Amikor az agrárnépességet a beadással és rekvirálásokkal zaklatták, az ipari munkáságot a különböző versenyfelajánlásokkal „lelkésítették”, majd a békekölcsönök formájában az ő munkabérüket is megcsapolták.

Az oklevél halmazból kicsúszik Sándor bácsi 1974. áprilisi *bérelszámolási lapja*. A 168 óra időbére 1814,- Ft, amely a különböző pótlékokkal 2837,-Ft-ra egészül ki, amelyből a levonások összege 1363,-Ft, a kifizetés pedig 1474,-Ft.

Sándor bácsi lámpakobakos, izzadt és izmos, szénfálnak feszülő felső teste, a félbőröndnyi csecse-beccsénél sokkal beszédeesebb. Tekintete kifejező és bizonyítóan igazolja mondatait: *Én egész életemben csak dolgoztam, dolgoztam és dolgoztam. Sokat gürcöltem, hogy a családomnak jobb legyen. Mikor a cseléd- és bányamunka összehasonlítására kérem, röviden summázza: Nekem rosszabb lett, a családomnak meg jobb lett. Vájárkeresményem és Feleségem munkája nélkül nem tudtuk volna felépíteni családi otthonunkat. A házépítésnél segített a bánya is, de a legtöbbet mi dolgoztunk.*

1957-ben beköltöztünk a leányvári házukba, és már az is könnyebbséget jelentett, hogy nem kellett a munka után gyalogni kis-csév pusztai lakásunkról a leányvári házépítési munkákhoz. Házunkat úgy méreteztük, hogy fiam és családja 12 évig, unokánk és családja pedig 8 évig lakott velünk. Most már csak egyedül vagyok. Mikor megfogalmazom, hogy a lakás otthonos és példásan gondozott, kesernyős iróniával mondja: már csak egyedül vagyok, nincs, aki rendetlenséget csináljon.

Fia, menyé, testvérei, unokái és dédunokái, keresztlánya napi vendégek a Papánál. Mindennel ellátják. Délben hozzák a friss ebédet, gyümölcsöt. Az egyik unoka csak beugrik egy röpke köszönésre és siet, mert tanulnia kell. Ő a pilisvörösvári német nyelvű gimnáziumban tanul.

Napi foglalatosságait tudakolva elmondja, hogy a nappalok még csak eltelnék valahogy, mert mindig akad látogató, olykor kísétálok az udvarba a friss levegőre, rádiót hallgatok, de a magányos éjszakák nagyon hosszúak. Rossz alvó vagyok. Gyógyszerekre nem igen van szükségem, különösebb betegségem még nem volt.

Mikor arról kérdezem, hogy az unokáknak, dédunokáknak elmesélve hosszú élete nehéz munkáját, miként vélekednek? Mosolyogva mondja, hogy a válasz mindig refrénszerű: *Papa, az már régen volt. Ő mai világunkra is figyel, és azt fogalmazza, hogy nem lesz ez így jó, ha a fiataloknak nincs munkája. Ha sokan csak segélyekből akarnak vagy tudnak megélni, az nem jó dolog. Nekem mindig sok munkám volt, én a közeli kocsmáasztalánál még nem ültem.*

A politikát nem kedveli és röviden summázza: *az egyik így hazudik, a másik úgy hazudik. Dolgozni kéne és kevesebbet össze-vissza beszélni, mert a régi közmondás is azt tartja: beszédnek egyenese, munkának szorgosa jó.*

Egy cselédből lett vájár munkás élete alapján szemléletes kép tárul elénk arról, hogy milyen egyéni gyötrelmek kísérték a zömmel agrárjellegű országunk átalakulását. Aki szerette a földet, arra rákényszerítették a paraszti életformát, hogy majdan később – hogy élni tudjon – kényszerűen ipari munkát vállaljon. A három millió koldus jórészt így vált az ipari munkás részévé, aki a *vas és acél országát* építette. Ők voltak a lekváros kenyeres nemzedék, mert a háború utáni újjáépítésben sok helyütt még zsíros kenyérre sem tellett.

Nekik jószerivel csak morzsák jutottak a rendszerváltás vagyontrendeződéséből, és gyermekeik napjainkban már azzal is elégedettek, ha egyáltalán van munkájuk. A rendszerváltás az ország gazdasági struktúrájának átszervezésével az ipari munkanélkülieket a mezőgazdaság és a szolgáltatás felé orientálná, de a XXI. század korszerű termelési rendszerei és gépei csak a kisszámú kvalifikált szakgárdának teremtek előre jutási lehetőséget.

A régen volt summázatára itt a ma kihívása. A jó megoldáshoz elengedhetetlen szüleink, nagyszüleink példás munkaszeretete, amivel minden nehézségükre megtalálták a kivezető utat. Az ő élettapasztalatuk ma is időszerű és pótolhatatlan. Ebben erősít meg bennünket Simon Sándor munkás élete.

Leányvár, 2010. december 12.

Dr. Szakmár János

Az ünnepeknek ugyan vége, de két rövid beszámolóval szeretnénk visszatekinteni a decemberben, karácsony alkalmából megrendezett falubeli eseményekre.

Falukarácsony

Már hónapokkal a szeretet ünnepére készültünk a Művelődési Ház Színjátszó körébe járó gyerekekkel. Szerencsém van ezzel a kis csapattal, akik a Leányvári Általános Iskola 4. osztályába járnak, mert lelkesek, szorgalmasak és kitartóak! Egy évben 1-2 darabot tanítok meg és adunk elő velük. (Mikulás műsor, Falukarácsony, gyereknap, stb.). Nagy örömünkre néha csatlakoznak hozzánk a felsőbb osztályból is a gyerekek.

Szeptember végén, amikor a végleges műsortervet, a felkonferáló szöveget és a verseket is előkészítettem, akkor kezdődik az igazi nagy munka a számunkra. Sok-sok időpont egyeztetés után kialakul a próbák ideje, menetrendje. Elsőként a szereposztásra kerül a sor. Majd a szöveg olvasása, megértése, a színpadon való hangos beszéd megtanulása és a mozgás elsajátítása következik. Az idei évben sok karácsonyi énekkel bővítettük a darabunkat. Ehhez nagy segítséget kaptunk Csátiné Bea nénitől. A próbákra körülbelül 2,5 hónapunk volt, de sajnos csak heti 1, nagyon ritkán 2 próbával, ami maximum 1 órás lehetett. A gyerekek igen elfoglaltak, így külön köszönet nekik, hogy ezt a pluszt is vállalták!

Az előadás napján már korán reggel itt voltak a házban, segítettek nekem a terem és a színpad feldíszítésében, illetve az asztalok, székek elhelyezésében is. Ilyenkor kerül sor a főpróbára, ami igen nagy izgalommal jár, hiszen pár óra, és a közönség is látja a munkánk eredményét.

Pásztorjáték a leányvári templomban

A LENA kezdeményezésének eredményeként az elmúlt években már hagyománnyá vált, hogy december 24-én délután a falu apraja-nagyja összegyűlik a templomban egy kis közös ünneplésre, éneklésre. A kissé borongós idő ellenére az idén sem volt ez másképp. A kisiskolás gyermekektől ismét

A falukarácsonyi műsorunkat – szokásunkhoz híven – az adventi koszorú negyedik gyertyájának meggyújtásával kezdtük el. Ünnepi köszöntőt Tóth János polgármester úr és Feldhoffer Antal plébános úr mondott. A felkonferáló Csizmadia Edina *Balogh József: Karácsonyēj legendája* c. versét mondta el, majd a legkisebbeket hívta a színpadra.

Elsőként az óvodások léptek fel, ahol sok szép mondókát és verset, éneket hallhattunk tőlük.

A sok szép zene is hozzátartozik az ünnepléshez. Ebben nekem a zeneiskola növendékei és Szabó Erik tanár úr voltak a segítségemre egy csodálatos karácsonyi összeállítással.

Majd a színjátszó csapatra került a sor. Az idei évben egy különleges „*Adventi Angyaljátékot*” láthattak tőlünk a szülők, nézők és az érdeklődők. Nagyon bízom benne, hogy elnyerte a tetszését mindenkinek!

Ebben az évben is vendégül tudtuk látni kedves vendégeinket. Helyben sült finom hókiflikkel és linzerkarikákkal, meleg teával és polgármesterünk felajánlásaképpen forralt borral is kedveskedni tudtunk.

Köszönet a sok-sok segítségért Horváthné Ica mamának, Szikoráné Burányi Ritának, Molnár Ottónénak, Csátiné Beának és Szabó Eriknek. A megtisztelő közreműködésükre a továbbiakban is számítok!

Pócsföldi Gáborné

illetve jó néhányan részt vettek a Falukarácsonyi előadáson is a kultúrotthonban. Kedves játékok után ismert magyar és német nyelvű karácsonyi dalokat énekeltünk a Leányvári Dalkör közreműködésével.

A műsor végeztével a LENA tagjai újfent finom házi süteményekkel, meleg teával és forralt borral várták a templomból kikerkezőket.

A „karácsonyváro” program ismét szép és

bensőséges hangulatú volt. Azt viszont rajtam kívül bizonyosan többen sajnálják, hogy egy tavalyihoz hasonló koncert, melyen a Dalkörhöz további énekesek, illetve Érdi Mónika zenekara és hangszeres tanítványai is csatlakoztak, idén nem jöhetett létre. Talán majd az idei karácsonyon...

Misik Hajnalka

Egy írás visszhangjáról

A Leányvári Újság elmúlt évi decemberi számában a Báthory Máriáról szóló legendáról írtam.

Az írás kapcsán a győri Széchenyi István Egyetem ötödéves építésztechnológus hallgatója, Szakmár Barna elküldte a leányvári Várdombról készített munkáját. A dolgozat az egyetem tanszéke által szerkesztett szempontok szerint egy tudományos diákköri stúdium keretében készült.

A község történeti részét szakirodalmi források alapján pontosítom.:

- a Bajnán élő Sándor Mihály a klarisszák leányvári birtokának bérlője volt. II. József, miután a klarisszák rendjét felszámolta, leányvári birtoka a Vallás Alap tulajdonába került. A németek betelepítőként nem egyértelmű az Ő szerepe.
- Az 1946-os kitelepítéskor a német származású lakosság 60 %-a került kitelepítésre. Ők Németország 62 (!) különböző településére kerültek.
- A lakosság foglalkozására a paraszti munka mellett a szénbányászat volt a jellemző.

Köszönettel vettem a Nyergesújfalun lakó mérnökjelölt figyelmességét. E munka kapcsán érdemes lenne egy iskolai környezetismeret óra keretében egy beszélgetésre meghívni Őt. Bizonyára több érdekességről is tudna beszélni érdeklődő ta-

nulóinknak.

A Leányvári Újság jelzett számából egy tiszteletpéldány eljutott a szegedi Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtárba, megköszönve Szőkefalvi-Nagy Erzsébet gyűjteményi osztályvezetőnek a Dugonics Andrásra vonatkozó értékes közreműködését.

Ő így fogalmazott:

Írását élvezettel olvastam és irigylem Leányvár közösségét, hogy valódi közösség és nagyon színvonalas, helytörténetileg is fontos lapot tud magáénak.

Szeretném kérni olvasóinkat, hogy – bár mely, az újságunkban megjelenő írásunkkal kapcsolatban – véleményüket, kiegészítéseiket írják meg szerkesztőségünknek. Szívesen helyt adunk kritikájuknak, észrevételeiknek.

Leányvár, 2011. január 3.

Dr. Szakmár János

Építészettörténet II.Szócikk-elemzésLeányvár kolostorhegy

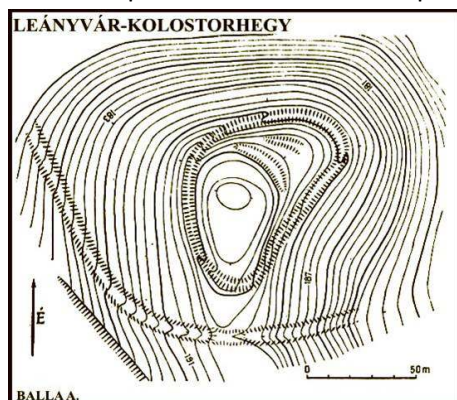
Szakmáry Barna

Leányvár kolostorhegy:

- **A település története:** Leányvár és környéke már a római időkben is lakott volt. Az első írásos emlék 1270-ből való, Wolmoth néven. Ez a terület akkor az esztergomi johannita ispó-tály birtokában volt. Valmót a mai Leányvár területén feküdt, a város határában lévő hegygerincnél, ahol Ulmod-nak nevezett vár és egy apáca kolostor állt. Elterjedt egy tévhit azzal kapcsolatban, hogy a hegyen nem egy vár, hanem kolostor állt. Vásárhelyi Géza hívta fel a figyelmet a kolostorhegy vár voltára. A vár romja régebbi térképeken is látható volt. A falu a török időkben elpusztult, és a 18. században, eredeti helyétől kicsit arrébb, újra felépült. A Sándor család birtokába került, aki német telepesekkel népesítette be. 1945-ben a lakosság több mint felét kitelepítették. A faluban nagyon sokan az építőiparban dolgoznak.
- **A vár története:** Először Fényes Elek említi meg a várat, ismeretei szerint Báthory Mária vára volt. A kúp alakú, ovális fennsíkú kolostorhegy felső peremén körbefutó árok és sáncvonulatok egy középkori vár maradványai. A várat a DK-i oldalon bevágott árokkal különítették el a hozzá csatlakozó dombsortól. E bevágás belső oldalától ÉK és DNy felé – majdnem a hegy lábáig húzódó árok erősen lepusztult maradványa látható. A DNy-i sáncvonala mellett felismerhető még a várba vezető egykori út nyomvonala is. A várnak a sáncgyűrűn belül kiemelkedő síkjába beásott gödör falában vastag égési rétegből 1965-ben 12-13. századi fazéktöredékek kerültek elő. Ezek a várhegy Árpád-kori lakottságát igazolják. A dombtetőn középkorinak ma nem látható nyoma. Egy 1951-es próbaásás alkalmával állítólag 14-15. századi pénzék kerültek elő.
- **Fekvése:** A falu a Pilis-hegység Gerecse felőli oldalán fekszik. Dorogtól 6 km-re. Áthalad rajta az Esztergom-Budapest vasútvonal, ami a közlekedésben nagy szerepet játszott.
- **Nevezetességek:** A városban fekvő, klasszicista stílusban épült római katolikus templom.

Az itt látható dombon állt a kolostorhegy.

A leányvári kolostorhegy alaprajza

Források:

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Le%C3%A1nyv%C3%A1r>
<http://mars.elte.hu/varak/leanyvar/leanyvar.htm>

Közérdekű adatok

Háziorvos (Dr. Hargitai Zoltán)

Tel.: 487-274

Rendelési idő: hétfő: 8-12, kedd: 14-18, szerda: 8-12, csütörtök: 8-10:30 és 16-17:30, péntek: 8-11

Körzeti megbízott (Sortán Miklós):

Tel.: 06-30/620-4120

Leányvári Általános Iskola Grundschule:

Tel.: 487-508

Leányvári Óvoda:

Tel.: 487-290

Leányvári Kultúrotthon:

Tel.: 33/487-392

Leányvári Plébánia:

Tel.: 33/ 509-960

Polgármesteri Hivatal:

Tóth János polgármester: 487-509

Dr. Holicska Judit jegyző: 509-941

Kertész Tiborné (adóügy, hagyaték): 509-930/103

Kucsera Lászlóné (pénztár): 509-930/102

Lunczer Károlyné (szociális ügyek, anyakönyv): 509-930/101

Postahivatal:

Tel.: 487-266

Postai küldemények feladása: 8-15:30

Pénztár: 8-15 óráig

Ebédszünet: 12:00 – 12:30

Védőnő: (Szikoráné Burányi Rita):

Tel.: 33/487-388

Állatorvos:

Dr. Prohászka Márta (Dorog)

Tel.: 06-30- 957 4979

Dr. Bogdán Levente (Keszthely)

Tel.: 06-30-317-0299

33/484-045

Észak-dunántúli Vízmű Rt.:

Dorog, Esztergomi u. 42.

Tel.: 33/502-705

E-ON Rt.

Ügyfélszolgálat: 06-40-220-220

Személyes ügyfélfogadás:

Dorog, Bécsi udvar (*Dm* drogéria alatt)

Hétfőn délelőtt és szerdán délután.

Hibabejelentés (közvilágítás): 80/533-533

Fogászat (dr. Hajnáczy Zsuzsa rendelése):

Dorog, Hősök tere

Tel.: 33/442-443

Rendelési idő: hétfő, szerda: 7-13 óráig

kedd, csütörtök: 13-19 óráig

péntek: 7-12 óráig

Földhivatal

Dorog, Hantken Miksa u. 9.

Tel: 33/ 509-761, 509-770

Ügyfélfogadás: hétfőnként 13-15 óráig,
szerdán 8-12 és 13-15 óráig,
pénteken 8-12 óráig.

Intézmények Háza:

(okmányiroda, gyámhivatal, ÁNTSZ, gépjármű-ügyn-tetés,

Családvédelmi és Gyermekjóléti Szolgálat)

2510 Dorog, Hantken Miksa u. 8.

Központi szám: 738-766

Okmányiroda:

H, Sz, Cs: 08.00-12.30 és 13.00-15.30

K: szünetel

P: 08.00-12.30

Komtűz Kft. (kéményseprők):

2500 Esztergom, Kiss J. altábornagy u. 41.

Tel.: 33/411-364

Mentők: 104

Dorogi Mentőállomás:

Cím: Dorog, Kossuth L. u. 6.

Tel: 33/ 431-004

Munkaügyi Központ Dorogi Kirendeltsége:

2510 Dorog, Kálvária u. 18.

Tel: 33/ 431-448, 441-426, 441-801

Ügyfélfogadás: hétfőtől péntekig: 8-14 óráig

Kedden nincs!

Pedagógiai szakszolgálat:

2510 Dorog, Mátyás kir. u. 3.

Tel.: 33/440-023

Rendőrkapitányság

Cím: Dorog, Bécsi út 40.

Tel: 512-777

Szemétszállítás (Saubermacher Kft.)

2500 Esztergom, Schweidel J. u. 9.

Tel.: 33/520-340

Szent Borbála Szakorvosi Rendelő (SZTK):

2510 Dorog, Mária u. 20.

Tel.: 33/512-740

Szent Margit Gyógyszertár:

2510 Dorog, Rákóczi F. u. 9.

Tel.: 33/431-191.

Tüdőgondozó Intézet:

Tel.: 33/512-759

Tűzoltók: 105

Esztergomi Tűzoltóság:

Baross G. u. 30.

Tel.: 33/520-340, 33/520-350

Szerkesztőségi hírek

- Értesítjük kedves Olvasóinkat, hogy 2006 októberétől kezdődően minden lapszámunk megtalálható községünk honlapján (www.leanyvar.hu), színes formában, nagyobb kép- és betűmérettel. Az újság az interneten már a nyomdába küldés időpontjától olvasható.
- Kérjük a falu lakóit, hogy a közvilágítással kapcsolatos hibabejelentéseket ne a Polgármesteri Hivatalba tegyék meg, hanem a *Közérdekű adatok* közt megadott ingyenesen hívható számon!
- **Előzetes következő lapszámunkból:**
 - Képviselőink bemutatkoznak – Beszélgetés Kovácsics Istvánnal.
 - Beszélgetés a betegségéből lábadozó Aknai Cintióval és családjával.
 - Mária Terézia-féle urbárium Leányvárról.

Köszönetnyilvánítás

Búcsút vettünk szeretett Édesanyánktól, Gerstner Benedeknétől, a sokunktól tisztelt Kati nénitől. Köszönetet mondunk a részvételüket fogalmazóknak az együttérző szavakért, a sírjára hozott virágokért, az utolsó útján mondott közös imádságokért.

Lánya, Fia és Családjaik

A Leányvári Képűjság hírei:

A tervezett programok:

Jan. 16. - 2010. decemberi testületi ülések felvétele

Jan. 23. - Millenniumi ünnepség 1996 (Keszölc, Piliscsév, Leányvár), Kézműves kiállítás

Jan. 30. – Falukarácsony 1998., Kézműves kiállítás

Febr. 13. – Falutörténeti kiállítás 1989., Szent István-napi műsor

A vetítések vasárnaponként 16 órakor kezdődnek! Jó szórakozást kívánunk!

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani *Dr. Hargitai Zoltánnak és feleségének, Ildi nének*, hogy rendelkezésünkre bocsátották a sok értékes, régi felvételt, illetve *Gáspár Tibornak*, aki évek óta segíti a vetítések technikai kivitelezését.

--- Impresszum ---

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung · Leányvár község lapja · Megjelenik minden hónapban · Lapzártá: minden hónap ötödikén · Kiadja: Leányvár község Polgármesteri Hivatala · Sokszorosítás: FÉBÉ Kft. · Megjelenik 260 példányban · Főszerkesztő: Misik Hajnalka · Szerkesztő: Dr. Szakmár János · Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban · Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. · Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. Elérhetőség: leanyvariujsg@freemail.hu Észrevételeiket, kérdéseket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

2011. január 17.

ISSN 2060-4874